

---

# Financiële rapportage en analyse MBA

---

Henk Fuchs  
Sarina van Vlimmeren

---

UITWERKINGEN



Noordhoff Uitgevers

·MBA·

---

Tweede druk



**Financiële rapportage en analyse**  
Uitwerkingen





# **Financiële rapportage en analyse**

## **Uitwerkingen**

Henk Fuchs

Sarina van Vlimmeren

Tweede druk

Noordhoff Uitgevers Groningen/Houten

*Opmaak binnenwerk:* Zefier Tekstverwerking, Breda  
*Ontwerp omslag:* G2K Groningen/Amsterdam  
*Omslagillustratie:* iStockphoto

Eventuele op- en aanmerkingen over deze of andere uitgaven kunt u richten aan:  
Noordhoff Uitgevers bv, Afdeling Hoger Onderwijs, Antwoordnummer 13, 9700 VB  
Groningen, e-mail: [info@noordhoff.nl](mailto:info@noordhoff.nl)

Deze uitgave is gedrukt op FSC-papier.

0 / 12

© 2012 Noordhoff Uitgevers bv Groningen/Houten, The Netherlands.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, [www.reprorecht.nl](http://www.reprorecht.nl)). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, [www.stichting-pro.nl](http://www.stichting-pro.nl)).

*All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of the publisher.*

ISBN (ebook) 978-90-01-84383-0  
ISBN 978-90-01-81894-4  
NUR 786

# Inhoud

1	Statistiek en tabellen	1
2	Grafieken	7
3	Indexcijfers	16
4	Interne verslaggeving	26
5	Interne resultatenanalyse bij integrale calculaties	30
6	Bijzonderheden interne resultatenanalyse bij integrale calculaties	49
7	Interne resultatenanalyse bij niet-integrale calculaties	61
8	Masterbudget	81
9	Activiteitsratio's	91
10	Balanced scorecard	100
11	Externe verslaggeving	103
12	Externe jaarrekening	107
13	Saldibalans en externe jaarrekening	111
14	Kasstroomoverzicht	121
15	Liquiditeit, solvabiliteit en rentabiliteit	131
16	Financiële structuur	143





# 1

## Statistiek en tabellen

### 1.1

- a De statistiek houdt zich bezig met het ordenen van verschijnselen die voor massale waarneming vatbaar zijn.
- b Met massa (of populatie) bedoelen we een verzameling van elementen waarop het statistisch onderzoek zich richt.
- c Met statistisch onderzoek proberen we inzicht te krijgen in de ontwikkeling van een bepaald verschijnsel, bijvoorbeeld de ontwikkeling van het eigen marktaandeel en dat van de concurrenten. Dit kan samengaan met het peilen van de mening van consumenten om de oorzaken van een negatieve ontwikkeling op te sporen.
- d Bij statistisch onderzoek onderscheiden we de volgende fasen:
- de voorbereiding;
  - het verzamelen van de gegevens;
  - het verwerken van de verzamelde gegevens met behulp van statistische technieken;
  - het analyseren van de uitkomsten na het verwerken van de verzamelde gegevens;
  - de rapportage.
- e Bij statistisch onderzoek werken we met:
- primaire gegevens; dit zijn nog niet bekende gegevens;
  - secundaire gegevens; dit zijn reeds bekende gegevens die al eerder voor andere doeleinden zijn verzameld.
- f Kwantitatieve gegevens zijn gegevens in cijfers, bijvoorbeeld het gereden aantal kilometers in een jaar. Bij kwalitatieve gegevens gaat het om de mening of ervaring van de ondervraagde personen.
- g Als we de beschikking willen krijgen over primaire gegevens (kwantitatieve en/of kwalitatieve), kunnen we gebruikmaken van een enquête.

- h De bedrijfsstatistiek houdt zich bezig met economisch statistisch onderzoek bij bedrijven.
- i Interne bedrijfsstatistiek houdt zich bezig met statistisch onderzoek aan de hand van gegevens in één bedrijf, externe bedrijfsstatistiek met onderzoek aan de hand van gegevens van verschillende bedrijven.
- j De bedrijfsvergelijkende statistiek houdt zich bezig met het berekenen van gemiddelde uitkomsten van allerlei gegevens van bedrijven in een bedrijfstak. Elk individueel bedrijf kan op die manier de eigen gegevens vergelijken met de gemiddelde uitkomsten van de bedrijfstak.

### 1.2

- a De externe bedrijfseconomische statistiek houdt zich bezig met economische massaverschijnselen buiten het bedrijf die van invloed kunnen zijn op het bedrijf.
- b Standaardkengetallen zijn verhoudingsgetallen die gelden als gemiddelde voor de bedrijven uit een bedrijfstak.
- c Wanneer een individueel bedrijf zijn werkelijke kengetallen vergelekt met de standaardkengetallen uit zijn bedrijfstak, kan hij uit deze vergelijking vaak belangrijke conclusies trekken.
- d De 80-20 regel is een ervaringsregel die inhoudt dat het in een statistische massa vaak voorkomt dat (ongeveer) 80% van het resultaat wordt veroorzaakt door 20% van de elementen (bijvoorbeeld 80% van de omzet komt voor rekening van 20% van de grootste afnemers).

### 1.3

- a **Omzetcijfers 2006 t/m 2011 Van Grunsven BV** (bedragen  $\times$  € 1.000.000)

Jaar	Omzet
2006	50
2007	53
2008	55
2009	52
2010	51
2011	54

- b De tabel heeft één ingang. Als het jaartal is gekozen, is de omzet onmiddellijk bekend.

c **Omzetcijfers 2006 t/m 2011 Van Grunsven BV** (bedragen × € 1.000.000)

Jaar	Omzet			
	Nederland	Duitsland	België	Totaal
2006	18	22	10	50
2007	20	21	12	53
2008	19	24	12	55
2009	18	23	11	52
2010	18	22	11	51
2011	19	23	12	54
	<b>112</b>	<b>135</b>	<b>68</b>	<b>315</b>

d De tabel heeft twee ingangen. Nadat het jaartal is gekozen, moet worden gekozen voor het land.

e Zie de tabel bij c.

1.4

a In het overzicht zijn gegevens verzameld voor het soort emballage dat door klanten wordt gebruikt voor het vervoeren van de gekochte boodschappen.

b De frequentieverdeling is:

E		27×
P		21×
K		10×
J		2×
Totaal		<b>60×</b>

c **Emballagecijfers voor 60 klanten**

Soort emballage	Absolute frequentie	Relatieve frequentie (in %)
Eigen tas e.d.	27	45
Gekochte plastic tas	21	35
Gekochte kunststof tas	10	17
Gekochte jute tas	2	3
Totaal	<b>60</b>	<b>100</b>

1.5

a De variatiebreedte is € 1.740 – € 1.360 = € 380.

b 1 De variatie loopt van € 1.300 t/m € 1.800.

Het aantal klassen is dan  $\frac{€ 1.800 - € 1.300}{€ 100} = \frac{€ 500}{€ 100} = 5$ .

2 De variatie loopt van € 1.300 t/m € 1.750.

$$\text{Het aantal klassen is dan } \frac{\text{€ } 1.750 - \text{€ } 1.300}{\text{€ } 75} = \frac{\text{€ } 450}{\text{€ } 75} = 6.$$

**c Frequentieverdeling**

Ordergrootte in euro's	Aantal waarnemingen	Frequentie
1.350 – < 1.425	II	2
1.425 – < 1.500	IIII	4
1.500 – < 1.575	HHH HHI	11
1.575 – < 1.650	HHH IIII	9
1.650 – < 1.725	III	3
1.725 – < 1.800	I	1
		30

**d Ordergrootte in euro's van 30 kopiefacturen Andrex BV**

Ordergrootte in euro's	Frequentie		Gecumuleerde frequentie	
	absoluut	relatief (in %)	absoluut	relatief (in %)
1.350 – < 1.425	2	6,7	2	6,7
1.425 – < 1.500	4	13,3	6	20,0
1.500 – < 1.575	11	36,7	17	56,7
1.575 – < 1.650	9	30,0	26	86,7
1.650 – < 1.725	3	10,0	29	96,7
1.725 – < 1.800	1	3,3	30	100
	30	100,0		

1.6

- a De twee ingangen zijn:
- bedrijfsgrootteklasse;
  - jaren.

b/c

**Overzicht**

Bedrijfsgrootteklasse in aantal werknemers	Totale absolute groei brutowinst in miljoenen euro's	Gemiddeld % groei brutowinst per jaar
0 – 49	13.351 – 12.652 = 699	$(13.351 - 12.652) : 12.652 : 5^* \times 100 = 1,1$
50 – 249	2.695 – 2.139 = 556	$(2.695 - 2.139) : 2.139 : 5 \times 100 = 5,2$
≥ 250	13.486 – 13.206 = 280	$(13.486 - 13.206) : 13.206 : 5 \times 100 = 0,4$

\* Het delen door 5 is nodig omdat de gemiddelde *jaarlijkse* procentuele groei wordt gevraagd over 5 opeenvolgende groeiperioden: 2004-2005, 2005-2006, 2006-2007, 2007-2008 en 2008-2009.

In de bedrijfsgrootteklasse 0 - 49 werknemers is de totale brutowinstgroei in de periode 2004-2009 in absolute zin het grootst. De gemiddelde jaarlijkse groei van de brutowinst is respectievelijk 1,1%, 5,2% en 0,4% voor de drie verschillende bedrijfsgrootteklassen.

1.7

a  $(\text{€ } 4,50 + \text{€ } 4,65 + \text{€ } 4,59) : 3 = \text{€ } 4,58.$

b  $\frac{16.000 \times \text{€ } 4,50 + 32.000 \times \text{€ } 4,65 + 24.000 \times \text{€ } 4,59}{16.000 + 32.000 + 24.000} = \text{€ } 4,60.$

c  $\frac{2 \times \text{€ } 4,50 + 4 \times \text{€ } 4,65 + 3 \times \text{€ } 4,59}{2 + 4 + 3} = \text{€ } 4,60.$

1.8

a Gemiddeld ziekteverzuim in 2001:  $\frac{50 \times 2,3\% + 30 \times 3,6\%}{80} = \frac{115\% + 108\%}{80}$   
 $= 2,8\%.$

b Gemiddeld ziekteverzuim in 2011:  $\frac{40 \times 2,3\% + 60 \times 3,3\%}{100} = \frac{92\% + 198\%}{100}$   
 $= 2,9\%.$

c Gemiddeld ziekteverzuim in 2001 (op basis van de leeftijdsamenstelling in 2011):  $\frac{40 \times 2,3\% + 60 \times 3,6\%}{100} = \frac{92\% + 216\%}{100} = 3,1\%.$

In 2011 is met deze leeftijdsamenstelling het verzuim lager (2,9%).

1.9

a **Gemiddelde besteding per klant in mei 2012**

Bestedingen in €	Aantal klanten	Klassenmidden	Aantal klanten × klassenmidden
0 - < 10	25	5	125
10 - < 20	60	15	900
20 - < 40	75	30	2.250
40 - < 60	45	50	2.250
60 - < 100	25	80	2.000
100 - < 200	20	150	3.000
Totaal	250		10.525

b Het rekenkundig gemiddelde is  $\text{€ } 10.525 : 250 = \text{€ } 42,10.$

c Omdat bij de berekening van het gemiddelde de aantallen klanten als gewichten worden gebruikt, is sprake van een gewogen gemiddelde.

d De variatiebreedte van de bestedingen is  $\text{€ } 200 - \text{€ } 0 = \text{€ } 200.$

1.10

a De tabel heeft maar één ingang. Als in de eerste kolom een keuze is gemaakt voor de klasse, is het getal in de tweede kolom onmiddellijk duidelijk.

**b**      **Verdeling grootte van aankopen**

Kassabonbedrag in €	Kassabonnen in procenten	Klassenmidden	Totaal per klasse in euro's
0 - < 50	10	25	250
50 - < 100	20	75	1.500
100 - < 150	20	125	2.500
150 - < 200	12	175	2.100
200 - < 300	13	250	3.250
300 - < 500	15	400	6.000
500 - < 750	7	625	4.375
750 - < 1.000	3	875	2.625
Totaal	100		22.600

Gemiddeld kassabonbedrag:  $\frac{€ 22.600}{100} = € 226$ .

c      Omzet van De Klusser in 2011:  $17.500 \times € 226 = € 3.955.000$ .